

Przymusowe eksmisje w Zimbabwe

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2010 r. w sprawie przymusowych eksmisji w Zimbabwe

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie liczne rezolucje w sprawie Zimbabwe, z których ostatnia została przyjęta w dniu 8 lipca 2010 r.¹,
 - uwzględniając art. 11 Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, art. 17 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych, art. 27 ust. 3 Konwencji ONZ o prawach dziecka, art. 14 ust. 2 Konwencji ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz art. 7 ust. 1 lit. d) i ust. 2 lit. d) Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego,
 - uwzględniając decyzję Rady 2010/92/WPZiB² z dnia 15 lutego 2010 r., przedłużającą do dnia 20 lutego 2011 r. obowiązywanie środków ograniczających w odniesieniu do Zimbabwe nałożonych na mocy wspólnego stanowiska 2004/161/WPZiB³, oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 1226/2008⁴ z dnia 8 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 314/2004 dotyczące niektórych środków ograniczających w odniesieniu do Zimbabwe,
 - uwzględniając konkluzje Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 22 lutego 2010 r. w sprawie Zimbabwe oraz konkluzje dziesiątego ministerialnego dialogu politycznego między UE a Republiką Południowej Afryki z dnia 11 maja 2010 r. w sprawie Zimbabwe,
 - uwzględniając ratyfikowaną przez Zimbabwe Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalnej wysłannik sekretarza generalnego ONZ do spraw kwestii osadnictwa Anny Tibajuki z lipca 2005 r.,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie między UE a AKP (umowa z Kotonu), podpisaną w dniu 23 czerwca 2000 r.,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że ok. 20 tys. osób żyjących na nieoficjalnym osiedlu nazywanym Hatcliffe Extension na peryferiach Harare grozi przymusowa eksmisja za niezapłacenie nałożonych przez władze niewspółmiernie wysokich opłat za odnowienie umowy najmu,
- B. mając na uwadze, że rząd Zimbabwe żąda opłat za odnowienie umowy najmu w wysokości do 140 USD, przy czym nie przedyskutowano z mieszkańcami ani tych opłat, ani procedury zawierania umów najmu przewidującej na ich odnowienie niezwykle krótki czas, po

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0288.

² Dz.U. L 41 z 16.2.2010, s. 6.

³ Dz.U. L 50 z 20.2.2004, s. 66.

⁴ Dz.U. L 331 z 10.12.2008, s. 11.

którego przekroczeniu grozi eksmisja; mając na uwadze, że brak mieszkań dla osób o niskich dochodach doprowadził do stawiania chat lub przybudówek na podwórzach, co teraz jest najwyraźniej niezgodne z prawem budowlanym,

- C. mając na uwadze, że mieszkańcy Hatcliffe Extension należą do najbiedniejszych obywateli Zimbabwe, gdzie dochód na jednego mieszkańca wynosi poniżej 100 USD, a trwałe bezrobocie – ok. 90%; ponadto mając na uwadze, że te przymusowe eksmisje wywierają też niszczący wpływ na nieformalny sektor zatrudnienia, pozbawiając rodziny stałego dochodu,
 - D. mając na uwadze, że większości mieszkańców przydzielono działki po przymusowym wysiedleniu przez władze w ramach realizowanego w 2005 r. krajowego programu masowych przymusowych eksmisji znanego jako „operacja Murambatsvina”, w ramach którego ok. 700 tys. osób straciło domy i środki do życia,
 - E. mając na uwadze, że „operacja Garikai” mająca na celu pomoc ofiarom eksmisji była całkowicie nieodpowiednia jako środek służący zaradzeniu poważnym naruszeniom prawa do odpowiednich warunków mieszkaniowych popełnionym podczas „operacji Murambatsvina”,
 - F. mając na uwadze, że pięć lat po masowych przymusowych eksmisjach mieszkańcy osiedli powstałych w wyniku „operacji Garikai” żyją w godnych pożałowania warunkach bez dostępu do podstawowych usług,
 - G. mając na uwadze, że kwestia wyśrubowanych opłat za najem nie ogranicza się do Hatcliffe i że mieszkańcy innych nieoficjalnych osiedli w całym kraju są również zagrożeni sankcjonowanymi przez państwo przymusowymi eksmisjami,
 - H. mając na uwadze, że przerażająca sytuacja humanitarna, polityczna i gospodarcza w Zimbabwe ulega dalszemu pogorszeniu, miliony obywateli są stale narażonych na głód i zdanych na pomoc żywnościową w kraju, który zajmuje czwartą pozycję na świecie pod względem liczby zakażeń HIV, braków paliwa i najszybciej rosnącej śmiertelności dzieci,
1. domaga się natychmiastowego położenia kresu zagrożeniu masowymi przymusowymi eksmisjami w Zimbabwe i nalega, by organizacjom pomocowym i humanitarnym przyznać nieograniczony dostęp do osób zagrożonych eksmisjami i innych wewnętrznie przesiedlanych osób;
 2. wzywa rząd Zimbabwe do natychmiastowej rezygnacji z arbitralnie nałożonych opłat za przedłużenie najmu, których mieszkańcy nie są w stanie uiścić z braku środków; w związku z tym nalega na władze Zimbabwe, by przestały stosować przepisy dotyczące zagospodarowania przestrzennego w połączeniu z przymusowymi eksmisjami z myślą o zyskach politycznych partii, jak miało to miejsce w 2005 r. podczas „operacji Murambatsvina”; w związku z tym apeluje do rządu Zimbabwe o stworzenie w porozumieniu ze wszystkimi ofiarami przymusowych eksmisji polityki mieszkaniowej odpowiadającej potrzebom obywateli;
 3. przypomina rządowi Zimbabwe o spoczywającym na nim na mocy międzynarodowych konwencji obowiązku zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych wszystkim osobom o niskich dochodach zmuszonym do opuszczenia domów oraz obowiązku zagwarantowania prawa do życia, bezpieczeństwa i żywności, a także zapewnienia obywatelom ochrony przed brakiem bezpieczeństwa i dalszymi naruszeniami przez

zabezpieczenie prawa własności i plany przystępnych opłat za najem, m.in. dzięki wykorzystaniu dochodu z sektora górniczego w celu zaspokojenia potrzeb obywateli Zimbabwe;

4. proponuje, by rząd Zimbabwe przeprowadził ocenę strat materialnych i społecznych, które spowodowała „operacja Murambatsvina” i inne przymusowe eksmisje, aby zrekompensować je wszystkim osobom, które straciły domy, środki do życia i sieci społeczne, w tym osobom żyjącym na terenie kopalni diamentów w Marange lub w jej pobliżu; ponadto apeluje o przeprowadzenie konsultacji z lokalnymi społecznościami przed podjęciem jakichkolwiek decyzji;
5. nalega, by rząd Zimbabwe dokonał przeglądu „operacji Garikai” i wprowadził do niej zmiany w ramach prawdziwych konsultacji z objętymi nią osobami w celu zajęcia się potrzebami mieszkaniowymi wszystkich osób, które przeżyły „operację Murambatsvina”;
6. wyraża głębokie ubolewanie z powodu faktu, że takie masowe eksmisje dodatkowo szkodzą próbom osiągnięcia przez Zimbabwe milenijnych celów rozwoju, w których przypadku istnieją już poważne zaległości;
7. przypomina, że nadużycia rządowe, takie jak program eksmisji, który zakłócił dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej i edukacji, szkodzą walce z HIV/AIDS i śmiertelnością matek;
8. wzywa Republikę Południowej Afryki i Południowoafrykańską Wspólnotę Rozwoju (SADC), aby – w interesie własnym, a także w interesie Zimbabwe i szerszego regionu Afryki południowej – podjęły dalsze działania wspierające przywrócenie pełnej demokracji w Zimbabwe oraz poszanowanie praworządności i praw człowieka należnych obywatelom tego kraju; uznaje, że Robert Mugabe i jego bliscy współpracownicy pozostają przeszkodą w procesie odbudowy politycznej i gospodarczej oraz pojednania w Zimbabwe, gdyż dla własnej korzyści sprzeniewierzają gospodarcze zasoby kraju;
9. podkreśla znaczenie dialogu między Unią Europejską a Zimbabwe i z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w tym kierunku;
10. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi państw członkowskich i państw kandydujących, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Zimbabwe i Republiki Południowej Afryki, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego UE-AKP, instytucjom Unii Afrykańskiej, w tym Parlamentowi Panafrykańskiemu, sekretarzowi generalnemu ONZ, sekretarzowi generalnemu SADC oraz sekretarzowi generalnemu Wspólnoty Narodów.